

Trg lesnih peletov v Sloveniji v letu 2024

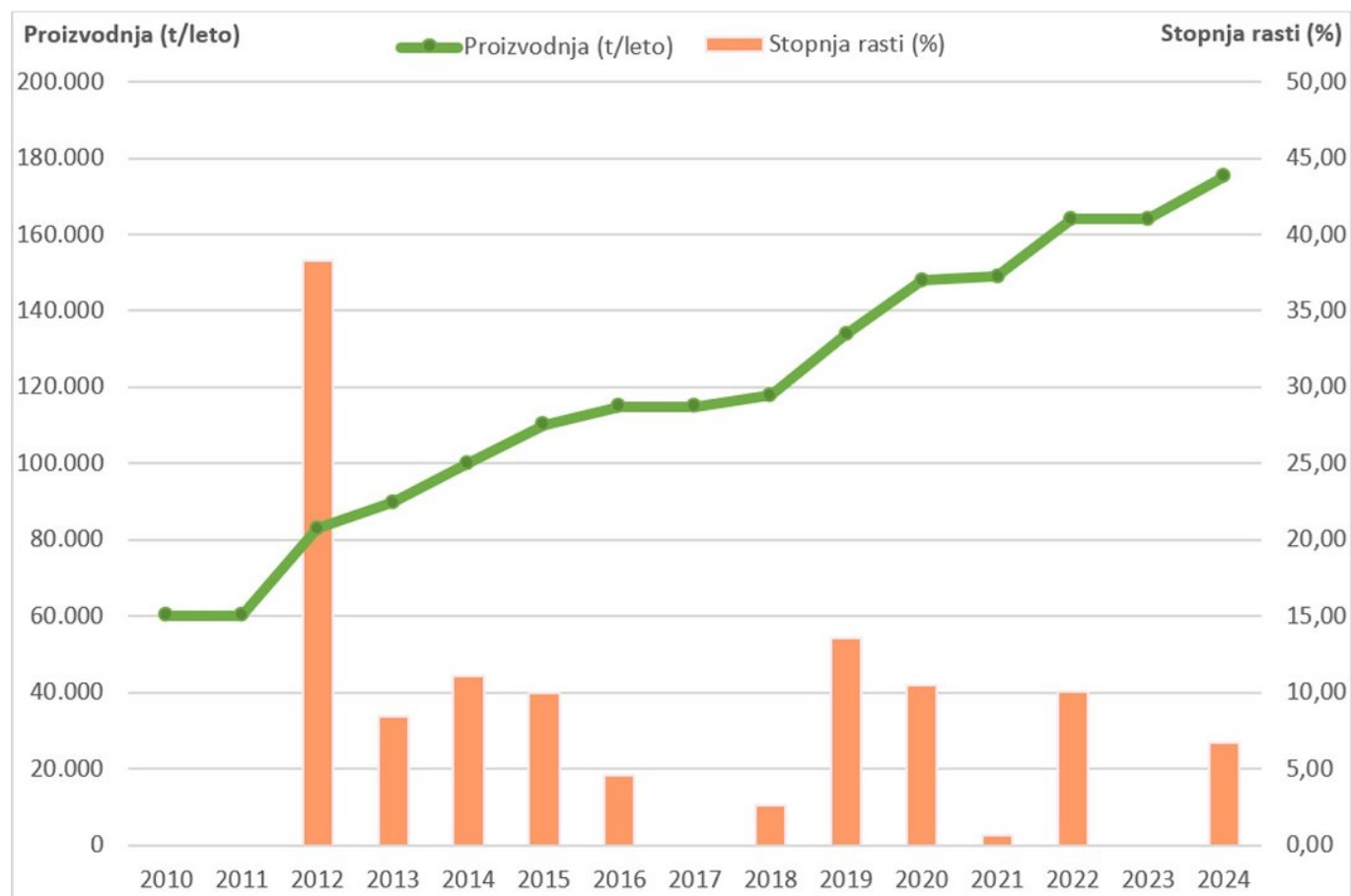
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Matjaž Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Darja Stare, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 01.07.2025 (<https://doi.org/10.20315/IG.2025.0032>)

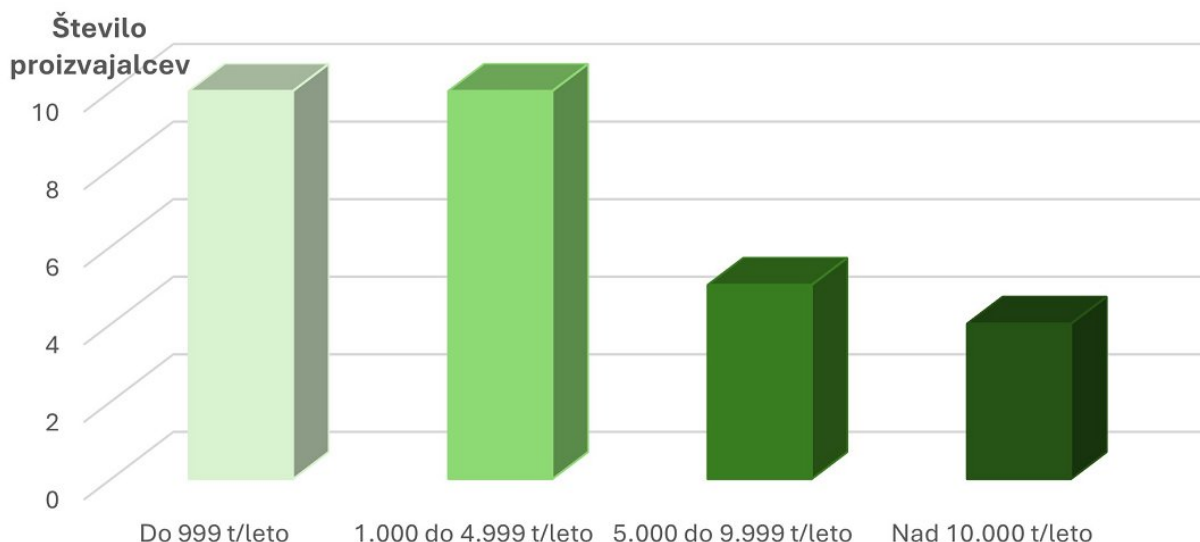
Proizvodnjo lesnih peletov (v nadaljevanju peletov) v Sloveniji spremljamo že od leta 2010 in podatki kažejo, da ta skozi leta narašča. Zadnjo raziskavo med slovenskimi proizvajalci peletov smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije opravili v maju 2025. Na podlagi zbranih podatkov smo ugotovili, da je

proizvodnja peletov v Sloveniji v letu 2024 skupno znašala okrog 175.000 ton, kar pomeni, da se je količina proizvodnje v primerjavi z letom 2023 povečala za 7 %, v celotnem obdobju pa že za 192 % (v letu 2010 je proizvodnja peletov po naših podatkih znašala okrog 60.000 ton) (slika 1).

Slika 1: Proizvodnja peletov v Sloveniji (v t/leto) in prikaz stopnje rasti proizvodnje (v %) v obdobju 2010-2024 (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije)

V letu 2025 smo evidentirali 29 proizvajalcev peletov. Zbiranje podatkov je potekalo preko spletne in telefonske ankete. Z izjemo enega proizvajalca, ki je proizvodnjo peletov v letu 2024 zaustavil, so ostali proizvajalci isti kot v preteklem letu. Še naprej prevladujejo manjši proizvajalci, ki proizvedejo manj kot 5.000 ton peletov na leto (69 % od skupnega števila evidentiranih podjetij). Največji proizvajalec je v letu 2024 proizvedel nad 50.000 ton peletov, zajeli smo tudi 3 proizvajalce, ki so proizvedli med 10.000 in 20.000 ton peletov (slika 2). Ocenjujemo, da je na tem področju aktiven še kakšen proizvajalec, predvsem takšen, ki peletov ne prodaja na trgu, ki ga tekom raziskave nismo uspeli evidentirati.

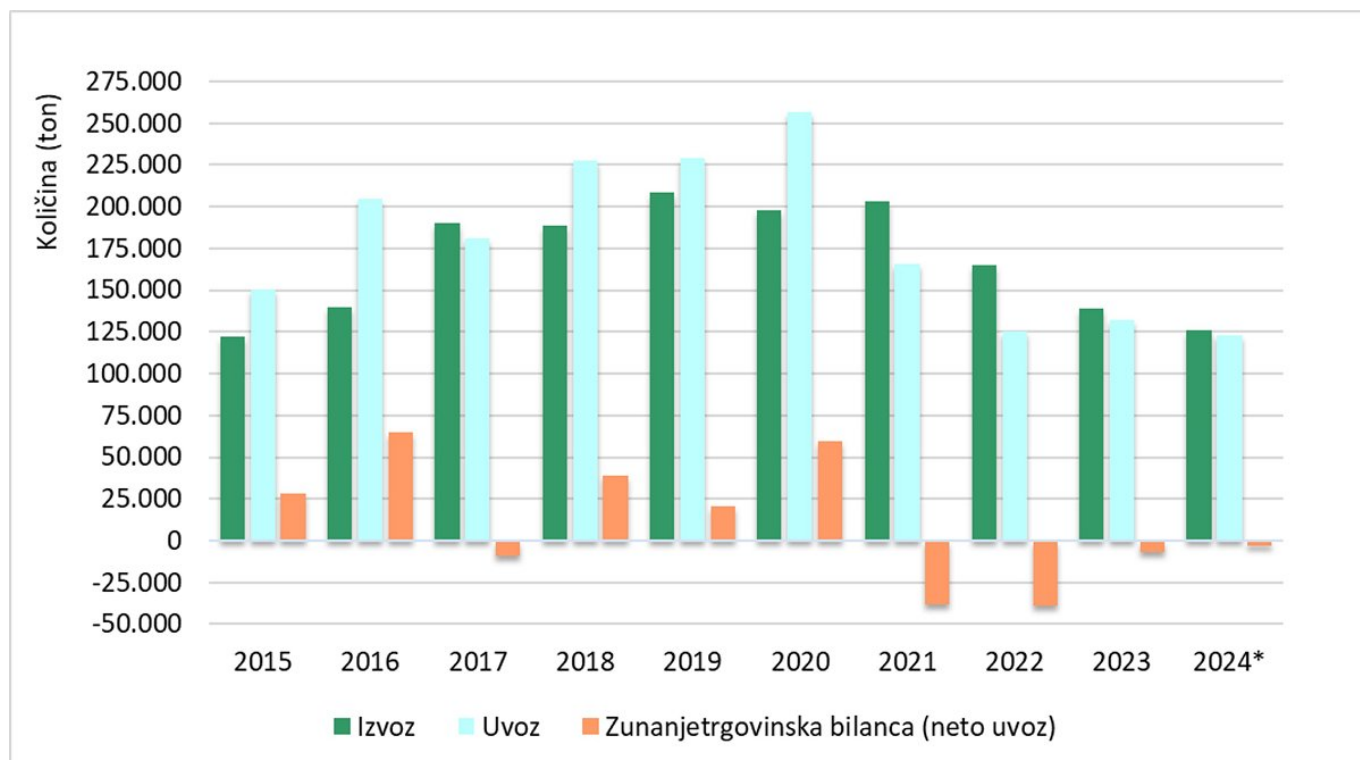

Slika 2: Število proizvajalcev po velikostnih razredih obsega proizvodnje peletov v letu 2024 (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije)

Vse več slovenskih proizvajalcev je vključenih v certifikacijsko shemo ENplus, s katero le-ti zagotavljajo ustrezno kakovost tovrstnih lesnih goriv. ENplus je vodilna svetovna shema certificiranja kakovosti peletov – leta 2024 je bilo pod njeno oznako certificiranih več kot 13,3 milijona ton peletov. V letu 2024 ima, po podatkih objavljenih na spletni strani ENplus, v Sloveniji veljaven certifikat ENplus 13 proizvajalcev peletov, v letu 2023 jih je bilo 12, še leto prej pa je bilo takšnih proizvajalcev 9. Zaznali smo, da je enemu od proizvajalcev veljavnost certifikata ENplus v letu 2025 prenehala. Vsi proizvajalci so vključeni v shemo za doseganje najvišje kakovosti, to je za kakovostni razred A1, eno podjetje pa ima certifikat kar za oba kakovostna razreda – poleg A1 tudi za kakovostni razred A2.

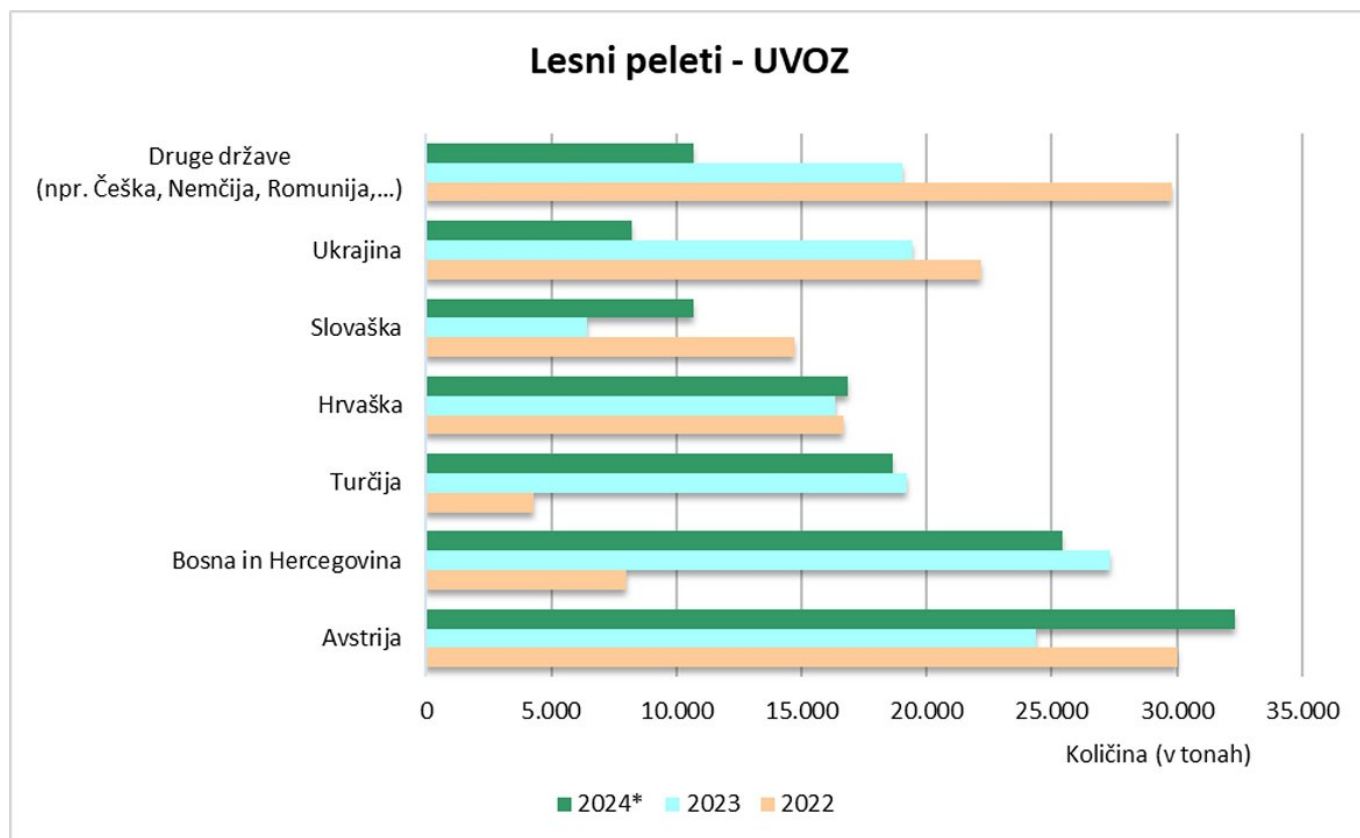
Zunanja trgovina

Leto 2024 je četrto zaporedno leto, ko je Slovenija neto izvoznica peletov. Po (začasnih) podatkih Statističnega urada RS (SURS) je izvoz znašal 125.899 ton, uvoz pa 122.812 ton (slika 3). Izvoz peletov se zmanjšuje od leta 2021 naprej; v letu 2024 se je zmanjšal za 9 % v primerjavi z letom 2023. Uvoz peletov je bil v letu 2024 najnižji po letu 2013 in se je v primerjavi z letom 2023 zmanjšal za 7 %. Zunanjetrgovinski presežek tako v letu 2024 znaša 3.087 ton, kar nakazuje na malenkost večji obseg proizvodnje od porabe. Statistični podatki kažejo, da se je povprečna vrednost uvoženih peletov na slovenski meji izrazito znižala v primerjavi z letom 2023 in je le ta v letu 2024 znašala 195 EUR na tono brez DDV (-26 % oz. -69 EUR/t). Prav tako se je znižala povprečna vrednost izvoženih peletov na slovenski meji v primerjavi z letom 2023; le-ta je v letu 2024 znašala 280 EUR/t brez DDV, kar je 20 % oz. 69 EUR/t manj kot v letu 2023.

Slika 3: Uvoz, izvoz in zunanjetrgovinska bilanca peletov v zadnjem desetletnem obdobju (podatki za leto 2024 so začasni) (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije)

V letu 2024 je bilo največ uvoza peletov iz Avstrije (26 %), sledi Bosna in Hercegovina (21 %), Turčija (15 %) in Hrvaška (14 %) (slika 4). V primerjavi z letom 2023 smo v lanskem letu najbolj povečali uvoz peletov iz Slovaške (+66 %) in Avstrije (+33 %), še naprej pa se zmanjšuje uvoz peletov iz Ukrajine, od koder smo na primer v letu 2020 uvozili 58.000 ton, v letu 2024 pa le še 8.000 ton.

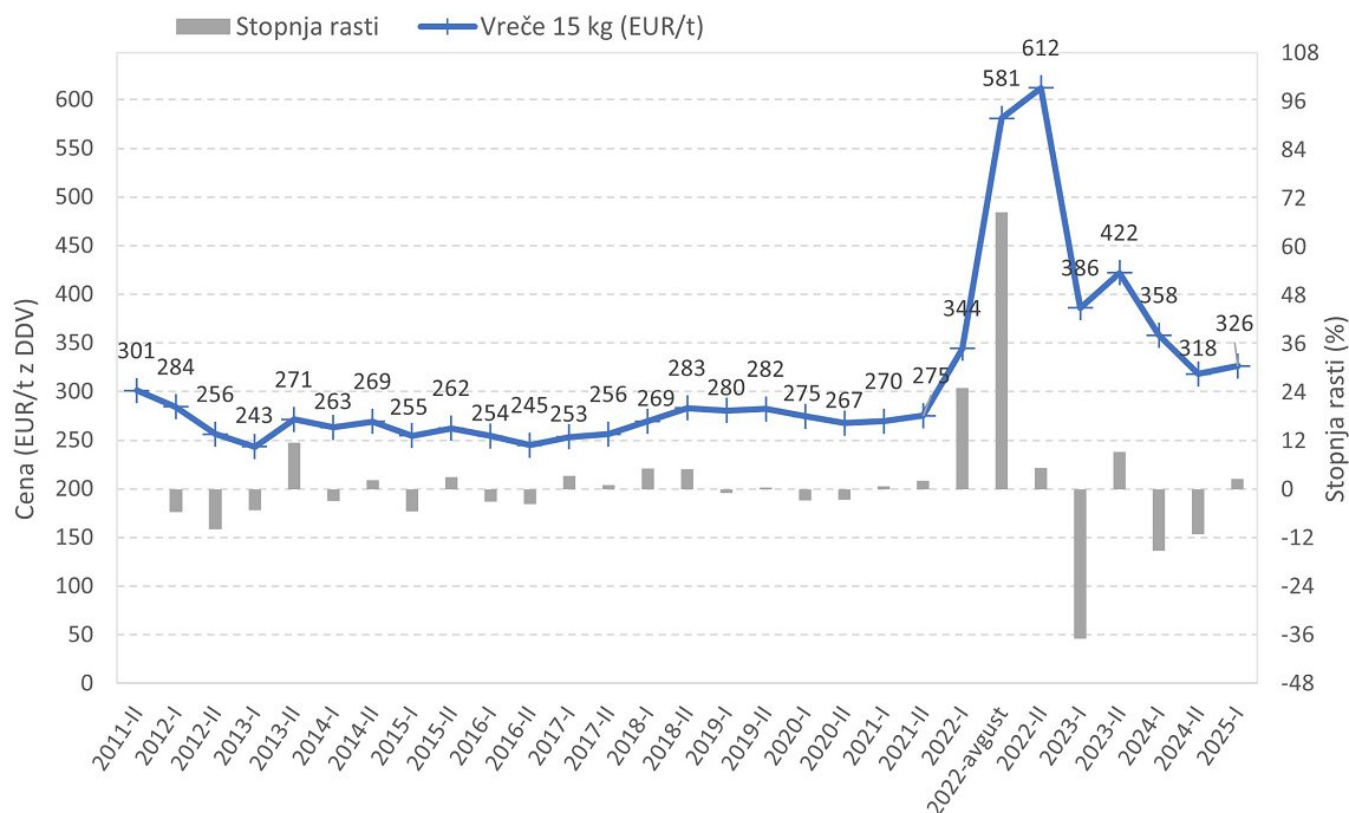
Slika 4: Uvoz peletov po državah v letih 2022, 2023 in 2024 (podatki za leto 2024 so začasni) (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije)

Štiri največje države izvoznice peletov v Slovenijo (nad 15.000 ton v letu 2024) imajo številne proizvajalce peletov s certifikatom ENplus. Avstrija ter Bosna in Hercegovina imata vsaka po 31 certificiranih proizvajalcev. V Turčiji je na seznamu ENplus 21 proizvajalcev, od katerih jih ima kar 11 neveljaven certifikacijski status. Na Hrvaškem pa je skupno 27 proizvajalcev peletov z veljavnim certifikatom ENplus.

Izvozne količine predstavljajo tako peleti slovenskih proizvajalcev kot tudi peleti, ki so bili predhodno uvoženi v Slovenijo (t. i. ponovni izvoz ali re-export). V Sloveniji že vrsto let prevladuje izvoz peletov v Italijo; v letu 2024 smo tja izvozili 82 % količin skupnega izvoza oz. 103.268 ton. Z 9-odstotnim deležem sledi Avstrija, manjše količine smo izvozili še na Hrvaško, v Litvo, Francijo in še nekaj drugih držav.

Cene peletov

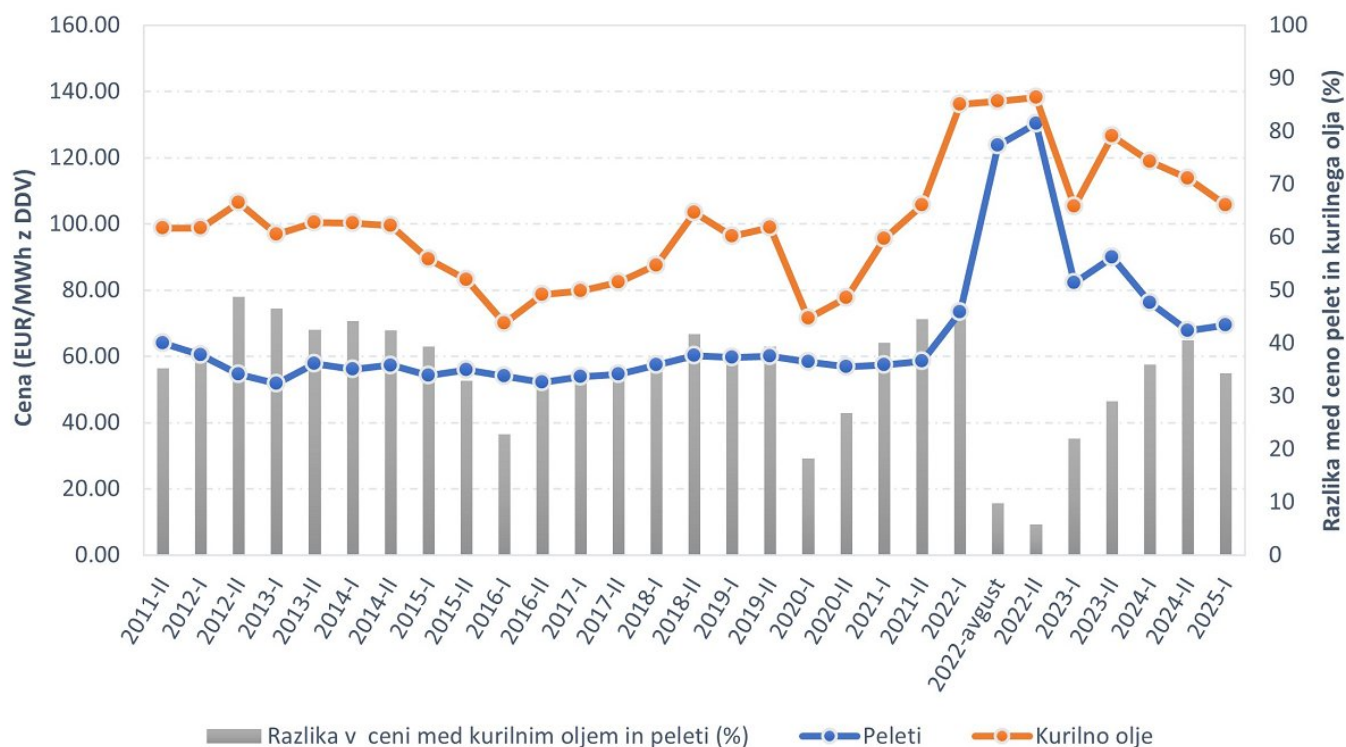
Za pelete pakirane v 15 kg vreče smo ob koncu kurilne sezone 2024/25 odšteli v povprečju 326 EUR/t (z vključenim DDV), kar je 3 % več kot oktobra 2024, torej ob začetku kurilne sezone. V primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu je cena za 9 % nižja (slika 5). Kaže, da se je izrazito spreminjanje cen, ki ga je bilo zaznati na trgu zadnja tri leta, umirilo. Ob koncu kurilne sezone 2021/22 so namreč cene začele krepko naraščati in v avgustu 2022 smo zabeležili precejšen dvig cen. V oktobru 2022 so cene v povprečju znašale 612 EUR/t (z vključenim DDV), kar je bila najvišja zabeležena povprečna cena v skoraj 15-letnem obdobju spremljanja cen na trgu.

Slika 5: Cene peletov dostopnih na slovenskem trgu v EUR/t z DDV med 2011 in 2024 in prikaz stopnje rasti cen (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Največje je povpraševanje po peletih, pakiranih v 15 kg PVC vreče, ki so zložene na paleto, zato je tudi cena višja. Peleti v razsutem stanju so ob koncu kurilne sezone v povprečju 20 EUR/t (6 %) cenejši, peleti v tako imenovanih »Big-Bag« vrečah pa so v povprečju 39 EUR/t (12 %) cenejši, v primerjavi s peleti, kupljenimi v 15 kilogramskih vrečah. Cena se razlikuje tudi glede na mesto nakupa. Pri slovenskih proizvajalcih so cene običajno najnižje, najvišje so pri distributerjih. Ob koncu kurilne sezone 2024/25 so bile cene pri distributerjih za 14 % (ali 44 EUR/t) višje kot neposredno pri slovenskih proizvajalcih, pri spletnih ponudnikih pa so bile cene le za 1 % (ali 4 EUR/t) višje kot neposredno pri proizvajalcih. V začetku maja 2025 so bile cene glede na začetek kurilne sezone 2024/25 pri slovenskih proizvajalcih višje za 1 %, pri spletnih ponudnikih za 3 %, pri distributerjih pa za 7 %. Preverili smo tudi razliko v ceni med kakovostnimi razredi. Cena peletov kakovostnega razreda A1 je v začetku maja 2025 v povprečju znašala 334 EUR/t, medtem ko je cena kakovostnega razreda A2 za 17 % nižja, znašala pa je 278 EUR/t (vse cene so z vključenim DDV).

Ob zadnji raziskavi cen lesnih goriv so bili peleti 34 % cenejši od cene kurilnega olja (slika 6). Cena kurilnega olja se je od oktobra 2024 znižala za 7 % in je v sredini maja 2025 znašala 106 EUR/MWh, cena peletov pa je v tem času znašala 69 EUR/MWh. Največjo razliko med ceno peletov in kurilnega olja smo zabeležili v drugi polovici leta 2012, ko so bili peleti za skoraj 50 % cenejši glede na ceno kurilnega olja. Tako visoki razliki smo se približali tudi v maju 2022, ko je razlika znašala kar 46 %. Najmanjša razlika v ceni pa je bila oktobra 2022, ko so bili peleti le 6 % cenejši od kurilnega olja.

Slika 6: Prikaz cene peletov in kurilnega olja v EUR/MWh ter relativne razlike med ceno peletov glede na kurilno olje v % (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Več o peletih in zagotavljanju kakovosti peletov je dostopno na povezavi: <https://wcm.gozdis.si/sl/s4q>

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala podatke.

